

Rodzaj dokumentu:	Zasady oceniania rozwiązań zadań
Egzamin:	Egzamin maturalny
Przedmiot:	Historia
Poziom:	Poziom rozszerzony

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024:

<https://link.operon.pl/uk>

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej [...] II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	II.1. wyjaśnia zagadnienie rewolucji neolitycznej; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź (rozstrzygnięcie i uzasadnienie)

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: po rewolucji neolitycznej

Uzasadnienie: Scena przedstawia orkę przy użyciu radła. Rewolucja neolityczna to proces opanowania umiejętności uprawy zbóż, a więc scena na ilustracji odnosi się do czasów po rewolucji neolitycznej.

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	II.3. charakteryzuje organizację państw i strukturę społeczeństw w cywilizacjach starożytnego Bliskiego Wschodu; PP II.4. rozpoznaje najważniejsze osiągnięcia kulturowe starożytnych cywilizacji Bliskiego Wschodu; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź (rozstrzygnięcie i uzasadnienie)

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: fragment 2.

Uzasadnienie: Fragment 2. opisuje kodeks Hammurabiego. Hammurabi był władcą Babilonu, a kodeks jest związany z historią Babilonu.

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	II.3. charakteryzuje organizację państw i strukturę społeczeństw w cywilizacjach starożytnego Bliskiego Wschodu; PP II.4. rozpoznaje najważniejsze osiągnięcia kulturowe starożytnych cywilizacji Bliskiego Wschodu; PP

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

A. 3

B. 1

Zadanie 3. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej [...] II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	III.3. opisuje różne formy ekspansji w świecie greckim ([...] wojny grecko-perskie [...]); PP

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne wskazania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa poprawne wskazania

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. P, 2. F, 3. P

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	VII.1. wyjaśnia ideowe i polityczne przyczyny, a także charakter rywalizacji papieża z cesarstwem o zwierzchnictwo nad średniowieczną Europą; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź (rozstrzygnięcie i uzasadnienie)

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie są to opisy tego samego wydarzenia.

Uzasadnienie: Tekst ze źródła 1. dotyczy koronacji Karola Wielkiego, z kolei tekst ze źródła 2. dotyczy sporu o inwestyturę.

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	VII.1. wyjaśnia ideowe i polityczne przyczyny, a także charakter rywalizacji papieża z cesarstwem o zwierzchnictwo nad średniowieczną Europą; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

zamek w Canossie

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	VI.3. opisuje proces tworzenia się państw w Europie [...]; PP VI.3. charakteryzuje kierunki ekspansji Normanów; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Anglia (Królestwo Anglii)

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	VI.3. opisuje proces tworzenia się państw w Europie [...]; PP VI.3. charakteryzuje kierunki ekspansji Normanów; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Wilhelm Zdobywca

Zadanie 5.3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	VI.3. opisuje proces tworzenia się państw w Europie [...]; PP VI.3. charakteryzuje kierunki ekspansji Normanów; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Normanowie dotarli do M. Czarnego oraz M. Kaspijskiego, korzystając z rzek w Europie wschodniej. Łódzie, którymi pływali Normanowie, dzięki niewielkiej wyporności były zwrotne, co umożliwiało po-

konywanie rzek z biegiem i pod prąd. Poza tym były na tyle lekkie, że można je było przeciągać na niezbyt duże odległości po lądzie.

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	X.3. opisuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich [...]; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

prawo składu

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	X.3. opisuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich [...]; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Przymus drogowy zmuszał kupców do korzystania ze wskazanych szlaków handlowych i tym samym uniemożliwiał omijanie przez kupców miast mających prawo składu.

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XIII.2. rozpoznaje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; PP XIII.4. charakteryzuje sztukę romańską [...]; PP XXIII.3. rozpoznaje dokonania twórców epoki baroku powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów; PP

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca dwie poprawne nazwy i po jednej cesze każdego stylu

1 pkt – odpowiedź zawierająca jedną poprawną nazwę i cechę stylu

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Styl 1.: romański

Cecha: jedna spośród: proste, geometryczne bryły, biforia, triforium, małe okna

Styl 2.: barok

Cecha: jedna spośród: na zewnątrz barokowe hełmy wież, we wnętrzu bogato zdobiony ołtarz, ambona

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XVI.1. wyjaśnia religijne, polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji, opisując jej główne nurty i postaci; PP

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne argumenty

1 pkt – jeden poprawny argument

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Zdający może podać:

- nazwanie papieża Antychrystem;
- zestawienie działań Chrystusa (wypędzenie przekupniów ze świątyni) z działalnością papieża (sprzedaż odpustów);
- papież przedstawiony jako sprzedający odpusty, co było krytykowane przez reformatorów;
- przewrotne użycie słowa „męka” w tytule dzieła w odniesieniu do działań papieża.

Zadanie 9.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XII.3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami [...]; PP XII.4. ocenia politykę dynastyczną Jagiellonów w XV w.; PR XVII.2. charakteryzuje konflikty polityczne w Europie, z uwzględnieniem ekspansji tureckiej [...]; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Kazimierz Jagiellończyk

Wyjaśnienie: Aż czterech synów królowej zostało królami, stąd określenie „matka królów”.

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XII.3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami [...]; PP XII.4. ocenia politykę dynastyczną Jagiellonów w XV w.; PR XVII.2. charakteryzuje konflikty polityczne w Europie, z uwzględnieniem ekspansji tureckiej [...]; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Jego matką była Katarzyna Jagiellonka, siostra Zygmunta Augusta oraz Anny Jagiellonki.

Zadanie 9.3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XII.3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami [...]; PP XII.4. ocenia politykę dynastyczną Jagiellonów w XV w.; PR XVII.2. charakteryzuje konflikty polityczne w Europie, z uwzględnieniem ekspansji tureckiej [...]; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Ludwik Jagiellończyk zginął bezpotomnie w bitwie z Turkami pod Mohaczem, z kolei Władysław Warneńczyk zginął również bezpotomnie w bitwie z Turkami pod Warną w 1444 r. Obydwaj władcy byli też królami Węgier.

Zadanie 10. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego	XVIII.4. przedstawia sytuację wyznaniową na ziemiach państwa polsko-litewskiego w XVI w.; PP

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne wskazania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa poprawne wskazania

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. P, 2. P, 3. F

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	XXIII.1. opisuje proces oligarchizacji życia politycznego Rzeczypospolitej Obojga Narodów, uwzględniając [...] <i>liberum veto</i> [...]; PP
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XXVI.5. wyjaśnia okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i przedstawia jego reformy, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień Konstytucji 3 maja; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

liberum veto

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	XXIII.1. opisuje proces oligarchizacji życia politycznego Rzeczypospolitej Obojga Narodów, uwzględniając [...] <i>liberum veto</i> [...]; PP
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XXVI.5. wyjaśnia okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i przedstawia jego reformy, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień Konstytucji 3 maja; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

B

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XVII.1. przedstawia drogę do nowego modelu monarchii europejskich w epoce nowożytnej; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź (rozstrzygnięcie i uzasadnienie)

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: monarchia absolutna

Uzasadnienie: W pierwszym zdaniu tekstu autor stwierdza, że władza powinna być skupiona w jednym ręku, z dalszej części tekstu wynika, że rządzącym powinien być monarcha. Ustrój, w którym władca skupia całość władzy w swoim ręku, to monarchia absolutna.

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XXX.3 wyjaśnia założenia doktryny Monroe; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

doktryna Monroe

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XXX.3 wyjaśnia założenia doktryny Monroe; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Wprowadzała zasadę, że Stany Zjednoczone nie mieszają się do spraw państw europejskich i będą uważały wszelkie próby europejskie mieszania się w sprawy polityczne państw amerykańskich lub nabywania nowych terytoriów w Ameryce jako akt wrogi w stosunku do Stanów Zjednoczonych.

Zadanie 14.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XXXV.1. charakteryzuje rozwój przemysłowy ziem polskich [...]; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

przemysł maszynowy / metalowy / produkcja maszyn i narzędzi rolniczych

Zadanie 14.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XXXV.1. charakteryzuje rozwój przemysłowy ziem polskich [...]; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

zabór pruski

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XXXVI.2. charakteryzuje różne nurty w sztuce na przełomie XIX i XX w.; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź wraz z uzasadnieniem

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Odpowiedź: secesja

Uzasadnienie:

jedna z cech: motywy geometryczne i roślinne; miękka, wijąca się linia, którą namalowane są kwiaty; stonowane, jasne barwy

Zadanie 16.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XXXVI.4. rozpoznaje najważniejszych ludzi nauki oraz omawia ich dokonania; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Maria Skłodowska-Curie

Piotr Curie

Zadanie 16.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XXXVI.4. rozpoznaje najważniejszych ludzi nauki oraz omawia ich dokonania; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Odpowiedź: badania nad promieniotwórczością

Uzasadnienie: Piotr Curie trzyma w ręce przedmiot, który wysyła promienie widoczne na ilustracji. W ten sposób autor przedstawił pierwiastek promieniotwórczy i samo zjawisko promieniotwórczości.

Zadanie 17. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XXXVII.1. wyjaśnia pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu wojny [...]; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Kryzys, o którym mowa w nocie, dotyczył ultimatum, które wystosowały Austro-Węgry wobec Serbii, po zamachu w Sarajewie. Serbię wsparła Rosja, ogłaszając mobilizację. Ten krok Niemcy uznały za zagrożenie i powód wypowiedzenia wojny.

Zadanie 18. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	XXXVII.1. przedstawia przebieg działań wojennych na najważniejszych frontach, dostrzegając zależności między nimi; PR
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego	XLI.1. wyjaśnia wewnętrzne i międzynarodowe uwarunkowania odzyskania niepodległości przez Polskę; PR
III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	

Zasady oceniania

- 3 pkt – odpowiedź poprawna z uwzględnieniem trzech elementów
2 pkt – odpowiedź poprawna z uwzględnieniem dwóch elementów
1 pkt – odpowiedź poprawna z uwzględnieniem jednego elementu
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Zdający w odpowiedzi powinien odwołać się do: postaci cesarza Wilhelma, który według nekrologu przyczynił się do śmierci Austrii, do postaci prezydenta Wilsona, który widnieje jako właściciel zakładu pogrzebowego, do bitwy nad Piawą, która ujawniła słabość armii austriackiej, oraz umieścić całość wydarzeń w kontekście 1918 r., w którym to roku państwa centralne przegrywały już wojnę (w tym kontekście pojawia się Ren jako symbol walk na froncie zachodnim oraz symbol wycofania wojsk niemieckich wspierających Austriaków na froncie włoskim).

Zadanie 19.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego	XLIII.5. charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej z lat 30. (m.in. reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego); PP
III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź
0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Centralny Okręg Przemysłowy

Zadanie 19.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	XLIII.5. charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej z lat 30. (m.in. reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego); PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Linia kolejowa z Górnego Śląska do Gdyni umożliwiała transport węgla z górnośląskich kopalni do portu w Gdyni i wywóz węgla za granicę. Węgiel był ważnym towarem eksportowym II Rzeczypospolitej.

Zadanie 20. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XLVI.1. porównuje potencjał walczących stron; PR

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź (podanie dwóch różnic)

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

- Niemiecka dywizja miała więcej pojazdów niż polska dywizja (ciężarówek oraz motocykli, których nie miała polska dywizja).
- Niemiecka dywizja miała więcej dział (149 do 75).

Zadanie 21. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	XLVI.1. charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej; PP

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne wskazania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa poprawne wskazania

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

1. P, 2. F, 3. P

Zadanie 22. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	L.1. ocenia rolę wielkich postaci polskiej polityki z okresu II wojny światowej, w tym: [...] Leopolda Okulickiego; PR
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego	

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

C

Zadanie 23. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej [...]	LI.8. charakteryzuje zmiany w ZSRS po śmierci Stalina [...]; PP
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Osoba: Nikita Chruszczow

Rok: 1956

Zadanie 24. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I.1. porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej [...]	LI.3. omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej; charakteryzuje system maoistowski; PR
II.1. analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego	

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Wielki Skok

Zadanie 25.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego	XXXIII.2. wyjaśnia przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych PP
III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	LIII.2. analizuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

prezydent Abraham Lincoln

Zadanie 25.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II.2. rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródeł do wyjaśnienia problemu historycznego	XXXIII.2. wyjaśnia przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych; PP
III.2. dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego	LIII.2. analizuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej; PP

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Autor (Martin Luther King) walczył z dyskryminacją rasową ludności ciemnoskórej (Afroamerykanów) w Stanach Zjednoczonych.

Zadanie 26. (0–15)

Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
Temat 1.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	XVIII.1. ocenia rozwiązanie problemu państw zakonnych w Prusach [...]; PR

Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
Temat 2.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	XXX.5. wyjaśnia genezę i skutki Wiosny Ludów; PP XXX.4. charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie; PR XXXIII.1. porównuje procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec w XIX w.; PP

Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
Temat 3.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	XLV.1. przedstawia ideologiczne, polityczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej; PP XLV.2. wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec na rozbijanie systemu wersalskiego; PP XLV.3. charakteryzuje politykę <i>appeasementu</i>; PP

Zasady oceniania

A. NARRACJA HISTORYCZNA			
Funkcjonalność wykorzystania wiedzy historycznej	Poziom argumentacji wypowiedzi	Liczba punktów	Poprawność merytoryczna
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do trzech elementów tematu	• bogata argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	12 pkt	Za błędy merytoryczne będą odejmowane punkty od ogólnej liczby punktów zdobytych przez zdającego w tym kryterium (bez punktów ujemnych): 1–2 błędów merytorycznych (-1 pkt) 3–5 błędów merytorycznych (-2 pkt) powyżej 5 błędów merytorycznych (-3 pkt)
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzeciego	11 pkt	
	• bogata argumentacja do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	10 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	9 pkt	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do dwóch elementów tematu (trzeci element zrealizowany częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowany)	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	9 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu, zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych elementów ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego elementu tematu	8 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	8 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	7 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	7 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	6 pkt	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do jednego elementu tematu (pozostałe elementy zrealizowane częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowane)	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	6 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	5 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	5 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z pozostałych	4 pkt	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	4 pkt	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	3 pkt	
Wiedza historyczna nie została wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do żadnego elementu tematu	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	3 pkt	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	2 pkt	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	1 pkt	
Niefunkcjonalne wykorzystanie wiedzy historycznej w odniesieniu do całej wypowiedzi ALBO brak wypowiedzi, ALBO wypowiedź w całości nie na temat.		0 pkt	

B. SPÓJNOŚĆ WYPOWIEDZI	Liczba punktów
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ jest spójna (logicznie uporządkowana).	3 pkt
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej drobne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	2 pkt
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej istotne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	1 pkt
Wypowiedź nie spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów LUB jest nieuporządkowana, w znacznej mierze stanowi zbiór niezależnych elementów.	0 pkt